

Posudek bakalářské práce

Petra Adámka

Ilustrace knihy Massopust Vavřince Leandra Rváčovského ve vizuální kultuře

Bakalářská práce Petra Adámka je teoreticky fundovaný pokus rozkrýt významové vrstvy v mravoučném spisu utraktivistického kněze Rváčovského. Jeho Massopust, vydaný s 15 anonymními dřevořezy Veleslavínem v Praze 1580 byl doposud zohledněn v literatuře pouze z pozice literární vědy a Adámkova práce obraz doplňuje o rozbor jeho vizuální tváře.

Práce je členěná do tří kapitol s celou řadou podkapitol a doplněná rozsáhlou bibliografií a obrazovou přílohou. V úvodu autor představil svoje záměry i metody, včetně formální stránky předložené bakalářské práce. (Oddělené číslování obrazových příloh podle kapitol neshledávám šťastným, ale po čase si čtenář zvykne.) Redukcí formálních a obsahových analýz na pouhé tři ilustrace Massopustu a slib autora s ostatními se zabývat v budoucnosti, lze beze zbytku akceptovat.

V první kapitole se Petr Adámek zaměřil na kritické zhodnocení literatury a jeho výběr se neomezuje na publikace o Massopustu, ale zahrnuje i obecné kulturně-historické studie a práce z oblasti sémantiky, ikonologie a nezapomíná ani primérní literaturu antickou, středověkou a raně novověkou. Výklad pokračuje pojednáním o kategorii Massopustu jako vehiklu psychické katarze. (Zde je zapotřebí poznamenat, že v německy mluvících zemích se nepoužívá termín „karneval“, ale „Fasching“.) Stať o Rváčovském a o stavebních prvcích jeho spisku operuje s pojmy „exemplum“, a „intertextualitou“. Otázku autorství dřevorytů a osoby concettisty Adámek pouze otevírá a jeho odkaz na dobovou německou grafiku bude muset v budoucnu ještě zdůvodnit. Ve druhé kapitole své bakalářské práce, která je bezesporu ideovým těžištěm jeho pojednání, představuje svoji „ikonosémantickou metodu“, která se opírá o aktuální tendence v anglo-americké literatuře navazující na sémantiku první generace s jejich pojmy „znaku“, „indexu“ a „symbolu“ (Ch. S. Peirce), aniž by opomíjela zásluhy ikonografie v pojetí E. Panofského, či E. H. Gombricha. Po takto založeném teoretickém úvodu se Petr Adámek pouští do analýzy tří ilustrací Massopustu. Po věcném popisu ilustrací a určení ikonografie se zaměřuje na postihnutí ikonografického „dekoru“, tedy toho, co se pro dané literárně-mravoučné poselství „hodí“. Zde se oponentovi zdá, že preference Massopustu volit určitá vizuální témata je daná jejich narativností a odkazatelností na obecně známé

literární předlohy. Absence enigmatických, sofistických či emblematických motivů v Rváčovského Massopustu považuji za odkaz na určení spisku širokým vrstvám čtenářů, spíše než exkluzivní intelektuální obci. Výběr obrazové dokumentace je zcela přesvědčující a potěší vynikající kvalitou reprodukcí. (Rytina „Vzteklík“, obr. 02 nepředstavuje Závist matku hříchů, nýbrž „Pýchu matku hříchů“).

Bakalářská práce Petra Adámka se vyznačuje promyšlenou koncepcí a jasnými formulacemi. Autorův „apolonský“ duch se s přehledem a zdravým sebevědomím vyrovnává s „dionysiovským“ tématem.

V každém ohledu nadstandartní bakalářskou práci Petra Adámka **doporučuji k obhajobě** a hodnotím predikátem „**v ý b o r n ě**“.

Prof. PhDr. Petr Fidler

Svitavy 8. 6. 2013

